

ŞƏRQ qapısı

Doğma, canım-varlığım qədər sevdiyim Azərbaycanım mənim qibləgahımdır

Qəzet 1921-ci ildən çıxır

Təsisçi: Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi və Nazirlər Kabineti

Sayı: 31 (24.168)

17 fevral 2023-cü il, cümə

Gündəlik ictimai-siyasi qəzet

www.serqqapisi.az

Qiyməti 30 qəpik

“Heydər Əliyev və dövlət gənclər siyasəti” mövzusunda tədbir olub

Fevral ayının 16-da Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyinin Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinin ədliyyə orqanlarında qeyd edilməsi ilə bağlı təsdiq etdiyi Tədbirlər Planına müvafiq olaraq gənc ədliyyə işçiləri və könüllülərinin iştirakı ilə Heydər Əliyev Muzeyində “Heydər Əliyev və gənclər siyasəti” mövzusunda tədbir təşkil edilib.

Əvvəlcə Ümummilli Liderin Naxçıvan şəhərində ucaldılmış əzəmətli abidəsi önünə gül dəstələri qoyulub, əziz xatirəsi ehtiramla anılıb.

Tədbirdə əvvəlcə Ulu Öndərin Azərbaycanın müstəqilliyi və azadlığı uğrunda canından keçmiş şəhidlərin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib. Heydər Əliyev Muzeyinin direktoru Ramil Orucəliyev Ümummilli Liderin misilsiz dövlət idarəçiliyindən bəhs edərək Heydər Əliyev Muzeyinin yaradılması barədə ətraflı məlumat verib. Qeyd olunub ki, Naxçıvan şəhərində yerləşən bu muzey Ümummilli Liderin sağlığında yaradılan ilk muzeydir və 1999-cu il 10 may tarixindən fəaliyyət göstərməyə başlayıb. 2005-2006-cı illərdə əsaslı olaraq yenidən qurulan muzeyin 20 dekabr 2006-cı il tarixdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin iştirakı ilə təntənəli açılış mərasimi baş tutub. Qeyd olunub ki, muzeydə hazırda 5000-dən çox eksponat mühafizə olunur.

Həmin eksponatlar Ümummilli Liderin dövlətçilik və siyasi fəaliyyətinin öyrənilməsində, onun mənalı həyatı, zəngin və çoxşaxəli fəaliyyəti barədə faktların gələcək nəsllə çatdırılmasında böyük rol oynayır.

Nazirliyin əməkdaşları çıxış edərək bildiriblər ki, 2023-cü il Azərbaycan

Respublikası Prezidenti tərəfindən ölkəmizdə “Heydər Əliyev İli” elan olunması ilə əlaqədar silsilə tədbirlər keçirilir. Çıxış edənlər xalqımız və dövlətimiz qarşısında misilsiz xidmətləri olan görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyevin dövlət gənclər siyasətindən və ədliyyə sahəsində həyata keçirilən tədbirlərdən bəhs ediblər. Qeyd olunub ki, müasir Azərbaycan dövlətçiliyinin hərtərəfli inkişafı Ulu Öndərin adı ilə bağlıdır. Dahi şəxsiyyət hakimiyyətdə olduğu bütün dövrlərdə hüquq-mühafizə orqanlarına həssaslıqla yanaşmış, bu sahədə kadrların yetişdirilməsi, xüsusilə gənc kadrların vətənpərvər və dövlətçilik ruhunda formalaşması üçün əvəzsiz xidmətlər göstərmişdir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Ulu Öndərin dövlətçilik siyasətinin uğurla davam və inkişaf etdirildiyi, ölkəmizdə demokratik və hüquqi prinsiplərə əsaslanan ənənələrin layiqincə yaşadıldığı vurğulanıb.

İştirakçılar muzeydə Ulu Öndərin mənalı ömür yolundan bəhs edən filmə baxıb, dahi rəhbərin çoxşaxəli fəaliyyətindən bəhs edən maraqlı eksponatlarla tanış olublar.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ədliyyə Nazirliyinin mətbuat xidməti

Muxtar respublikada hərbi qulluqçuların hüquqlarının müdafiəsi Naxçıvan Muxtar Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili (Ombudsman) tərəfindən daim diqqət mərkəzində saxlanılır.

Ombudsman hərbi qulluqçularla görüşüb

Fevralın 15-də Naxçıvan Muxtar Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili Günay Rzayeva tərəfindən preventiv mexanizim yurisdiksiyasının şamil olduğu Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun tabeliyində olan “N” hərbi hissəyə başçəkəmə həyata keçirilib.

Başçəkəmə zamanı müəssisənin əsgər yataqxanasına, istirahət, məişət və sinif otaqlarına, yeməxanaya, ərzaq anbarına və digər obyektlərə baxış keçirilib, qidalanma səviyyəsi, asudə vaxtın təşkili və tibbi-sosial xidmətin təmin olunması vəziyyəti öyrənilib.

Hərbi qulluqçuların hüquqlarının təmin olunması vəziyyətinin öyrənilməsi və rəftar məsələlərinin araşdırılması məqsədilə əsgər heyəti Naxçıvan Muxtar Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili (Ombudsman) tərəfindən ümumi və fərdi şəkildə qəbul edilərək konfidensial qaydada dinlənilib.

Ümumi qaydada qəbul zamanı hərbi qulluqçuların hüquqlarının daha etibarlı və səmərəli müdafiəsi ilə bağlı tapşırıq və tövsiyələr verilib, hüquqi maarifləndirici söhbət aparılıb.

Naxçıvan Muxtar Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkilinin (Ombudsmanın) mətbuat xidməti

Naxçıvan Biznes Mərkəzində Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Xidməti və Naxçıvan Muxtar Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyinin birgə təşkilatçılığı ilə dövlət satınalmalarının təşkili üzrə təlim-seminar keçirilir.

Dövlət satınalmalarının təşkili üzrə təlim-seminar keçirilir

Tədbiri giriş sözü ilə Naxçıvan Muxtar Respublikasının iqtisadiyyat naziri Tapdıq Əliyev açaraq keçiriləcək təlim-seminarın əhəmiyyətindən danışıb, əməyi keçənlərə təşəkkür edib, uğurlar arzulayıb.

Sonra təlimlər başlayıb. Xatırladaq ki, Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Xidmətinin əməkdaşları Əhməd Həsənov, Zəminə Əliyeva və Aysel Bayramova tərəfindən təlimlər Naxçıvan Muxtar Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyinin, digər satın alan təşkilatların nümayəndələrinin, sahibkarların iştirakı ilə 3 gün müddətində keçiriləcək. Təlimlər dövlət satınalmalarının planlaşdırılması, satınalmaların təşkili, satınalma metodları, iddiaçıların ixtisasına dair tələblər, tender təkliflərinin qiymətləndirilməsi və müqayisəsi, satınalma nəticələri, satınalma müqaviləsinin bağlanması və idarə olunması, şikayətlərin verilməsi və mübahisəli məsələlərin həlli kimi mövzuları əhatə edəcək.

Naxçıvan Muxtar Respublikasının iqtisadiyyat naziri Tapdıq Əliyev “Şərq qapısı” qəzetinə müsahibəsində deyib:

– Naxçıvan Muxtar Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyinin və Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Xidmətinin birgə təşkilatçılığı ilə muxtar respublikada fəaliyyət göstərən dövlət qurumlarının, özəl sahibkarlıq subyektlərinin nümayəndələrinə dövlət satınalmalarının təşkili prosesinin reallaşdırılması, bu sahədə tam şəffaflığın təmin olunması və qanunvericilik bazasının həyata keçirilməsi istiqamətində təlimlərin keçirilməsinə başlanılıb. Əminik ki, muxtar respublikadakı bütün dövlət qurumları nümayəndələrinin iştirakı ilə bu sahədə peşəkar qabiliyyətləri, təcrübələri olan əməkdaşlar tərəfindən üç gün ərzində keçiriləcək təlimlər çox yüksək nəticələr verəcək. Beləliklə də, bütün dövlət satınalmalarının şəffaflığı, səmərəliliyi tam təmin olunacaq, bu sahədə tam bərabər hüquqlu rəqabət mühiti yaradılacaq, burada öz xidmətlərini təklif etmək istəyən sahibkarlıq subyektləri böyük inamla, sərbəst şəkildə öz məhsullarını təqdim edəcəklər. Bu da həm dövlət büdcəsinin vəsaitinə qənaət olunmasına, həm rəqabət mühitinin yaradılmasına, həm də dövlət və sahibkarlıq subyektləri arasında əlaqələrin daha da genişləndirilməsinə gətirib çıxaracaq. Tədbirin keçirilməsində əməyi keçən hər bir kəsə, xüsusilə Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Antiinhisar

və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Xidmətinin əməkdaşlarına təşəkkürümü bildiriməm ki, təklifimizi nəzərə alaraq muxtar respublikada belə bir tədbirin keçirilməsi üçün Naxçıvana gəliblər, təlim keçəcəklər. Nəticələrin ən yüksək səviyyədə olacağına da əminəm. Uğurlar arzulayıram.

Onu da qeyd edim ki, müxtəlif mövzuları əhatə edən belə təlim-seminarlar davamlı şəkildə, bütün sahələr üzrə keçiriləcək. Bu günün tələbatını, dövlət qurumlarının müraciətini nəzərə alaraq ən çox tələb bu sahədə olduğu üçün ilkin olaraq satınalmadan başladıq. Proses qarşılıqlı şəkildə baş tutacaq. Belə ki, həm Naxçıvan Muxtar Respublikası ərazisində, həm də burada iqtisadiyyat sahəsi üzrə çalışan əməkdaşların ölkənin digər bölgələrinə ezam olunaraq oradakı fəaliyyətlə tanış olmaları həyata keçiriləcək. Beləliklə, kursların təşkili il ərzində davam etdiriləcək.

Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Antiinhisar və İstehlak Bazarına Nəzarət Dövlət Xidmətinin Dövlət satınalmalarına nəzarət şöbəsinin müdiri Əhməd Həsənov “Şərq qapısı” qəzetinə açıqlamasında bildirib ki, xidmət tərəfindən öz fəaliyyət istiqamətləri üzrə müxtəlif olaraq maarifləndirmə tədbirləri keçirilir. Bu gün isə Naxçıvan Muxtar Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyi ilə birlikdə həm satın alan təşkilatlar, həm də sahibkarlar üçün 3 günlük təlim-seminar proqramına başlayırıq. Proqramın məqsədi dövlət satın alan təşkilatların dövlət satınalma haqqında qanunun bütün müddəalarını ilə tanış etmək, qanun müvafiq olaraq satınalmaların təşkilinin birlikdə müzakirəsini aparmaqdır. Təlim çərçivəsində, eyni zamanda sahibkarlar dövlət satınalmalarında iştirak sahəsində maarifləndiriləcək, onların öz tender təkliflərini necə hazırlayıb hansı sənədlərlə birlikdə vaxtında satın alan təşkilatlara təqdim etməsi barədə müzakirələrimiz olacaqdır. Təlim-seminarlar gələcəkdə müxtəlif vaxtlarda periodik olaraq təşkil ediləcək.

Nail ƏSGƏROV

Şəhid ailələrinə ordenlər təqdim edilib

Fevralın 16-da Naxçıvan Şəhər İcra Hakimiyyətində Prezident cənab İlham Əliyevin 2022-ci il 5 noyabr tarixli Sərəncamı ilə ölümdən sonra 3-cü dərəcəli “Vətənə xidmətə görə” ordeni ilə təltif edilən şəhid gizir Bağır Ələkbərov, şəhid, müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçuları İslam Eyvazov və Xansu Qurbanovun

bütövlüyünün bərpa edilməsi uğrunda gedən döyüşlərdə vəzifə borcunu şərəflə yerinə yetirərək şəhid olmuş Vətən oğullarının əziz xatirəsi yad edilib. Qeyd edilib ki, Azərbaycan Respublikası Prezidenti cənab İlham Əliyevin şanlı Vətən müharibəsində iştirak edən və şəhid olan qəhrəmanların şücaəti, cəsarəti gələcək nəsillərə örnəkdir. Şəhid, qazi və müharibə iştirakçılarına dövlətimiz xüsusi qayğı göstərir. Şəhid ailələrinə təqdim edilən ordenlər də bu qayğının

təzahürüdür. Respublikamızın hər yerində olduğu kimi, muxtar respublikada da şəhid ailələrinin sosial problemləri aradan qaldırılır, mənzil-məişət şəraiti yaxşılaşdırılır və bu istiqamətdə tədbirlər ardıcıl olaraq davam etdiriləcək.

Çıxış edənlər torpaqlarımızın azadlığı uğrunda şəhid olanlara Allahdan rəhmət, qazilər isə şəfa diləyiblər.

Sonra ordenlərin təqdimatı olub, şəhid ailələri onlara göstərilən diqqət və qayğıya görə dövlətimizə minnətdarlıqlarını bildiriblər.

Xəbərlər şöbəsi

Fövqəladə Hallar Nazirliyinə 4 yeni avtomobil və müxtəlif avadanlıqlar verilib

Son illər ölkəmizdə fövqəladə hallar orqanlarının fəaliyyətinin yüksək səviyyədə təmin edilməsi ilə bağlı ardıcıl tədbirlər həyata keçirilir. Prezident cənab İlham Əliyevin diqqət və qayğısı ilə bu gün muxtar respublikada da əhalinin və ərazilərin fövqəladə hallardan qorunması sahəsində məqsədyönlü tədbirlər reallaşdırılır, Naxçıvan Muxtar Respublikası Fövqəladə Hallar Nazirliyinin də maddi-texniki bazası ilbəlil gücləndirilir, yeni xidməti avtomobillər və texniki vasitələr alınıb istifadəyə verilir.

Bu sahədə görülən işlərin davamı olaraq Azərbaycan Respublikası Fövqəladə Hallar Nazirliyi tərəfindən Naxçıvan Muxtar Respublikası Fövqəladə Hallar Nazirliyinə müxtəlif texnologiya, təbii qəzalar və yol-nəqliyyat hadisələri zamanı xüsusi xilas etmə işlərinin aparılması, yüklərin və köməkçi materialların daşınması üçün 1 ədəd avadanlıqları ilə birlikdə "Nissan Patrol" markalı, 2 ədəd "Lada Niva Travel" markalı və 1 ədəd "QAZEL" markalı avtomobil verilib. Bu avtomobillər xidmətin operativliyi baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edəcək.

Həmçinin nazirliyə 35, 55, 77, 90 KVA gücündə 5 generator, müxtəlif həcmdə yanğınsöndürmə balonları, məişət avadanlıqları, mövsümə uyğun geyim dəstləri, xüsusi geyim formaları və digər texniki vasitələr olmaqla, 91 adda müxtəlif təyinatlı avadanlıqlar verilib.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Fövqəladə Hallar Nazirliyinin mətbuat xidməti

Bərpa olunan enerji mənbələrinin inşası üçün ərazilərin seçilməsi müzakirə olunub

Naxçıvan Muxtar Respublikası üzrə bərpa olunan enerji mənbələrinin inşası üçün təklif olunan ərazilərin müzakirəsi ilə bağlı Daşınmaz Əmlak və Torpaq Məsələləri üzrə Dövlət Xidmətində keçirilən tədbirdə Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyi yanında Bərpa Olunan Enerji Mənbələri Dövlət Agentliyinin rəhbər şəxsləri və icraçı şirkətlərdən ibarət nümayəndə heyəti iştirak edib.

Tədbiri giriş sözü ilə açan Naxçıvan Muxtar Respublikası Daşınmaz Əmlak və Torpaq Məsələləri üzrə Dövlət Xidmətinin rəisi Müslüm Cabbarzadə bildirib ki, Naxçıvanda yeni enerji layihələrinin reallaşdırılması və ixrac potensialının genişləndirilməsi qarşıda duran prioritet məsələlərdəndir. Ölkə Prezidentinin bu sahənin inkişafına göstərdiyi diqqət və qayğı sayəsində burada yeni elektrik stansiyalarının qurulması işi davamlı həyata keçirilir. Bərpa olunan enerji stansiyalarının tikintisi üçün uyğun ərazilər

xidmət tərəfindən araşdırılır və aidiyyəti qurumlara təklif olunur.

Xidmət rəisi qeyd edib ki, muxtar respublika ərazisində mövcud torpaq fondunun 32 faizini kənd təsərrüfatına yararlı torpaqlar təşkil edir. Yararlı torpaq sahələrinin az olmasına nəzərə alaraq belə layihələrin kənd təsərrüfatına yararlı ərazilərdə reallaşdırılması diqqətdə saxlanılır.

Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyi yanında Bərpa Olunan Enerji Mənbələri Dövlət Agentliyinin direktoru Cavid Abdullayev qeyd edib ki, Naxçıvanda "Yaşıl enerji" layihələrinin muxtar respublika üzərindən ixrac məsələsinə diqqət artırılıb. Bunu energetika naziri Pərviz Şahbazovun iştirakı ilə fevralın 8-də Naxçıvanda keçirilən rəsmi görüşlər bir daha təsdiqlədi. Həmin görüşdə yeni enerji layihələri üzrə perspektivlər və qarşıda duran vəzifələr müzakirə edilmiş, konkret təkliflər verilməmiş, əlaqədar keçirilən müzakirədə qarşılıqlı fikir mübadiləsi aparılacaq

və Naxçıvan Muxtar Respublikası üzrə bərpa olunan enerji mənbələrinin inşası üçün təklif olunan ərazilərin planına uyğun olaraq yeni layihələr reallaşacaq.

Müzakirə zamanı Daşınmaz Əmlak və Torpaq Məsələləri üzrə Dövlət Xidmətinin şöbə müdiri İntizar Həziyev Naxçıvan Muxtar Respublikası üzrə xəritə üzərində yeni enerji mənbələrinin qurulması üçün mümkün olan əraziləri təqdim edib. Bildirilib ki, həmin ərazilər Dövlət Energetika Xidmətinin əməkdaşları ilə birgə araşdırılıb və natürada baxış keçirilib.

Tədbirdə iştirakçıların müzakirələrlə bağlı fikirləri dinlənilib, verilən suallara aydınlıq gətirilib.

Sonra muxtar respublikada qurulması planlaşdırılan enerji mənbələri üçün təklif edilən ərazilərdə yerində baxış keçirilib.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Daşınmaz Əmlak və Torpaq Məsələləri üzrə Dövlət Xidmətinin mətbuat xidməti

Naxçıvan Muxtar Respublikası Prokurorluğunun təşkilatçılığı ilə keçirilən seminarla Prokurorluğun hüquqi təminat və insan hüquqları məsələləri şöbəsinin rəisi Faiq Səfərov bildirib ki, müraciət etmək hüququ insan hüquqlarının və azadlıqlarının qorunması sahəsində ən mühüm hüquqi vasitələrdən biridir. Naxçıvan Muxtar Respublikasının prokurorluq orqanları ilə ictimaiyyətin əlaqələrinin qarşılıqlı etimad əsasında qurulması, bu orqana edilən müraciətlərin vaxtında araşdırılması və zəruri tədbirlərin görülməsi, bütövlükdə isə

"Prokurorluqda vətəndaşların qəbulu zamanı peşəkar davranışın mənəvi-psixoloji aspektləri" mövzusunda seminar keçirilib

vətəndaşların müraciət etmək hüququnun yüksək səviyyədə təmin edilməsi son illərin uğurlu fəaliyyət istiqamətlərindən birinə çevrilmişdir.

Naxçıvan Muxtar Respublikası İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkil (Ombudsman) təsisatının əməkdaşı Aysel Nəcəfli qeyd edib ki, Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 57-ci maddəsinə görə, Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının dövlət orqanlarına şəxssən müraciət etmək, habelə fərdi və kollektiv yazılı müraciətlər göndərmək hüququ vardır. Hər bir müraciəti qəbulna müəyyən edilmiş qaydada və müddətlərdə

yazılı cavab verilməlidir. Əks halda, yəni vətəndaşların müraciətlərinə qanunla müəyyən olunmuş formada və müddətlərdə cavab verilməməsi onların bu hüququ həyata keçirməsini də əhəmiyyətsiz edir. Bu baxımdan vətəndaşların müraciətlərinə baxılması insan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarının həyata keçirilməsi və müdafiəsi sahəsində dövlət orqanlarının qarşısında qoyulmuş ən mühüm vəzifələrdən biridir.

Naxçıvan Müəllimlər İnstitutu-

nun tədris və tərbiyə işləri üzrə prorektoru Çapay Quliyev vətəndaşların qəbulu zamanı etik dəyərlər və davranış standartları, vətəndaş qəbulunun psixoloji aspektləri, vətəndaşlarla ünsiyyət zamanı dövlət qulluqçusunun hərəkətləri və digər istiqamətlər üzrə peşəkar davranış qaydalarından bəhs edib.

Mövzu ətrafında Naxçıvan Muxtar Respublikası Prokurorluğunun əməkdaşları İbrahim Mənsimov və Aygül Əsədli çıxış etdikdən sonra tədbir iştirakçılarına sualları cavablandırılıb.

Ə Səbuhi HƏSƏNOV

Qədim Azərbaycan torpağı Qərbi Azərbaycanın tarixi, eləcə də AMEA Naxçıvan Bölməsi tərəfindən bununla əlaqədar görülən işlər və qarşıya qoyulan məsələlər barədə AMEA Naxçıvan Bölməsinin sədri, akademik İsmayıl Hacıyevlə həmsöhbət olduq:

– İsmayıl müəllim, xoş gördük sizi. Qərbi Azərbaycan qədim Azərbaycan torpağı olmasına baxmayaraq, ermənilər illərlə bu torpaqlardan azərbaycanlı irsini silməyə çalışdı. Lakin tarixi necə silmək olar? İsmayıl müəllim, Qərbi Azərbaycan haqqında bir də sizdən eşidək.

– Qərbi Azərbaycan tarixi Azərbaycan ərazisidir. Burada bizim əcdadlarımız yaşayıb, yaratmış və məkrli düşmənlərimiz nə qədər çalışsalar da, onların izlərini silə bilməmişlər. Bu ərazilərdə olmuş tarix və mədəniyyət abidələri, coğrafi adlar buranın sakinləri haqqında obyektiv məlumatlar verir. Ermənilər bu torpaqlara son əsrlərdə gəlmişlər, bu yerlərin aborigen sakinləri deyillər. Tarixi sənədlər və tarixi xəritələr, orta əsr səyyahlarının yol qeydləri Qərbi Azərbaycanın bizim tarixi torpağımız olduğunu sübut edir. Qərbi Azərbaycan tarixi Azərbaycan diyarıdır, yaşayış yerlərinin tam əksəriyyəti Azərbaycan mənşəlidir. Qərbi Azərbaycan deyəndə İrəvan və Gümrü şəhərləri, Dərələyəz, Zəngibasar, Vedibasar, Göyçə, Dərəçiçək, Qərbi Zəngəzur, Mehri, Ağbaba bölgələri yada düşür. Qərbi Azərbaycan coğrafi ərazi kimi Şimali Azərbaycanın tarixi bir hissəsidir.

– Ermənilər nə vaxtdan və hansı məqsədlə torpaqlarımıza köçürüldü?

– Haylar deyilən ermənilər Balkan yarımadasında yaşamışlar. Həmin ərazidən qovulduqlarından Dəclə və Fərat çaylarının şimal ərazilərinə gəlib çıxmışlar. Erməni tarixçisi Q.Kapansyan yazır ki, "arim" adlanan Hind-Avropa tayfası Balkanlardan Kiçik Asiyanın Hetlər ölkəsinə yerləşdilər, sonra isə eradan əvvəl VII-VI əsrlərdə Ərmən yaylasına köçərək "ərmən" adlandılar. Ermənilər sonra zəifləmiş Urartu dövlətinin ərazisində peyda olmuşlar. Qaraqoyunluların hakimiyyəti dövründə hökmdar Cahənşahın icazəsi ilə 1441-ci ildə erməni katolikoslarının fəaliyyət mərkəzi Klinkiyanın Sis şəhərində Azərbaycana – İrəvan yaxınlığındakı Üçkilsə (Üçmüədzin) monastırına köçürüldü. Beləliklə, Üçkilsə bütün ermənilərin dini mərkəzinə çevrildi. Səfəvi hökmdarları isə onlara əlverişli şərait yaratdı. Çar Rusiyasının köməyi ilə ermənilərə torpaq sahələri verildi. Rusiya ilə Qacarlar arasındakı müharibədən sonra – 1828-1830-cu illərdə İrandan Şimali Azərbaycana 40 min, Osmanlı dövləti ərazisindən daha 90 min nəfərdən artıq erməni köçürüldü yerləşdirildi. Ermənilər Şimali Azərbaycan torpaqlarına – İrəvan, Naxçıvan və Qarabağ ərazilərinə xüsusi məqsədlə, yəni onlara daimi vətən yaratmaq niyyəti ilə köçürüldü. Bu çirkin siyasətin həyata keçirilməsində Rusiya ordusunda xidmət edən erməni zabıtları fəal iştirak etdirdilər. Köçürülən ermənilər İrəvan xanlığının 247 kəndində, Naxçıvan xanlığının 43 şəhər və kəndində və Ordubad dairəsinin 5 kəndində yerləşmişdir. Naxçıvana 2551, Ordubada isə 266 ailə köçürülmüşdü. 1918-ci il iyun ayında Batum

Xalqın öz rəhbərinə olan inamı Qərbi Azərbaycandan qovulmuş azərbaycanlıların tarixi torpaqlara, ata-baba yurdlarına qayıtlarını təmin edəcək

müqaviləsinə görə, Azərbaycanın 9 min kvadratkilometr ərazisində Ararat (Ermənistan) Respublikası yaradıldı. İrəvan şəhəri isə paytaxt kimi Ermənistanla verildi. Bununla kifayətlənməyən Ermənistan Azərbaycanın daha 20,8 min kvadratkilometr ərazilərini tutaraq sahəsini 29,8 min kvadratkilometrə çatdırdı. Bu da Ermənistan üçün son hədd deyildi.

– Qərbi Azərbaycan torpaqlarının azərbaycanlılaşdırılmasına və Qarabağ münaqişəsinə hazırlıq mərhələsinə necə başlandı?

– Ermənilər böyük dövlətlərin, xüsusilə çar və bolşevik Rusiyasının köməyi ilə dövlətlərini yaratdıqdan sonra özləri üçün qarşıya iki vəzifə qoymuşdular: Ərazilərini genişləndirmək, demografik vəziyyəti özlərinin xeyrinə həll etmək. Onlar ikinci vəzifədən başlamışdılar. 1905-1906-cı illərdə azərbaycanlıların yaşadıqları ərazilərdə silah gücünə etnik təmizləmə siyasəti həyata keçirməyə başladılar. Bu vaxt onların hələ dövlətləri yox idi. Ermənilər Cənubi Qafqazın 14 qəzasında və 8 şəhərində kütləvi qırğınlar törətmişlər. Bu qırğınlar Qərbi Azərbaycan ərazilərini də əhatə etmişdi. Belə ki, Qərbi Azərbaycanın 200-ə qədər yaşayış məntəqəsi dağıdılmış, çoxsaylı azərbaycanlılar qətlə yetirilmişdi. Zəngəzur qəzasında 217 kənd, bütövlükdə, dağıdılmışdı, əhalinin xeyli hissəsi vəhşicəsinə öldürülmüşdü. Zəngəzur qəzasının 4,5 min kvadratkilometr ərazisi Ermənistanla ilhaq edilmişdi. Həmin ərazidə 9-cu qəza olan Zəngəzur qəzası yaradıldı. 1929-cu ildə Nüvədi, Erməzir və Tuğut kəndləri Ermənistanla verilməklə Zəngəzurdə daha bir erməni rayonu – Mehri rayonu təsis edildi. 1918-1920-ci illərdə Qərbi Azərbaycanın şəhər və kəndlərində yaşayan azərbaycanlılar soyqırımına məruz qaldı. Ermənilərin əsas məqsədi bu ərazilərdən azərbaycanlıların çıxarılması idi. Bunun üçün ən vəhşi vasitələrdən istifadə etdirdilər. Qarabağ ermənilərin həmişə maraq dairələrində olub. Köçürülən ermənilərin müəyyən qismi burada yerləşdirilmişdi. 1920-ci ilin sonundan başlayaraq Dağlıq Qarabağın Ermənistanla birləşdirilməsi üçün səy göstərirdilər. 1921-ci ilin iyun ayının əvvəllərində buna nail olmağa çox yaxın idilər. Nəriman Nərimanovun Vladimir İliç Leninlə danışığında sonra ermənilərin bu planı baş tutmadı. Belə olan halda onlar Azərbaycanın tərkibində Dağlıq Qarabağa muxtariyyət verilməsini istəyirdilər. 7 iyul 1923-cü ildə Azərbaycanın tərkibində Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayəti yaradıldı. Bu, əslində, Azərbaycanın daxilinə qoyulmuş bir mina idi, nə vaxtsa partlamalı idi. 1980-ci illərə qədər Ermənistan Respublikası Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətinin Ermənistanla birləşdirilməsi üçün bir neçə dəfə təşəbbüs etmişdi, lakin bunun qarşısı alınmışdı. M.Qorboçovun SSRİ rəhbərliyinə gəlməsi, görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyevin Sov. İKP MK Siyasi Bürosundan və Nazirlər Soveti Sədrinin birinci müavini vəzifələrindəndə

istefasından sonra ermənilər üçün əlverişli şərait yarandı. Həm də Azərbaycan rəhbərliyinin naşi və səriştəsiz adamların gəlməsi bunun qarşısını ala bilmədi. Ermənistan nəinki DQMV-ni, onun ətrafındakı 7 rayonu da işğal edə bildi.

– İrəvanın və Zəngəzurun Azərbaycandan ayrılıb Ermənistanla birləşdirilməsi bir sıra faciələrə yol açdı. Bu addımın Naxçıvanın taleyində rolu barədə nə demək olar?

– Yuxarıda qeyd etdiyimiz kimi, daşnak Ermənistanı və sovet Ermənistanının İrəvan, Zəngəzur və Naxçıvanı Ermənistanla birləşdirmək planı olub. Ermənistanla sovet hakimiyyəti 29 noyabr 1920-ci ildə qalib gələn kimi, İrəvanın paytaxt kimi Ermənistanla verilməsini Azərbaycandan xahiş etdilər. Ermənistanın paytaxtı Gümrü şəhəri ola bilərdi. Lakin Ermənistan-Türkiyə müharibəsi nəticəsində birinci tərəf məğlub olmuş, Türkiyə Gümrü şəhərini tutmuş və geri qaytarmaq istəmirdi. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti Milli Şurasının 29 may 1918-ci il tarixli Qərarı ilə (Protokol № 3) 28 nəfərin 16-sı lehinə, 1-i əleyhinə, 3-ü bitərəf qalmaqlla İrəvan Ermənistan Respublikasına verildi. Bu böyük tarixi səhv idi. Zəngəzura gəldikdə isə 1918-ci ildən daşnak Ermənistanı buranı işğal etmək üçün Azərbaycanla müharibə aparırdı. Bu döyüşlərdə 10 mindən çox müsəlman öldürülmüşdü. Andranik "Zəngəzur hökuməti" yaratmış və Gorusu "paytaxt" etmişdi. Zəngəzur qəzası mövcud olan dövrdə qəzanın 326 kəndinin 154-də Azərbaycan türkləri (46 faizə yaxın), yalnız 81-də (25 faizə yaxın) ermənilər yaşayırdılar. 1897-ci il siyahıyaalmanın nəticəsinə görə Zəngəzurun 142 minlik əhalisinin 72 minə yaxını azərbaycanlılar idi. 1919-cu ilin noyabrında ABŞ nümayəndələrinin iştirakı ilə danışıq aparılmış və hər iki tərəf öz qoşunlarını Zəngəzurdan çıxarmalarına söz vermişdilər. Azərbaycan tərəfi buna əməl etmiş, Ermənistan tərəfi isə, əksinə, əlavə qoşun yeritmiş və Zəngəzuru tutmuşdu. 1920-ci ilin sonunda isə Azərbaycanın xəbəri və iştirakı olmadan Rusiya Ermənistan arasında müqavilə imzalanmış, Zəngəzur Ermənistanın ərazisi kimi göstərilmişdir. Ermənistan sovetləşəndən sonra isə Azərbaycan da Zəngəzurun Ermənistan ərazisi olduğunu qəbul etmişdir. Bu da Sovet Azərbaycanının səhvi idi. Zəngəzurun itirilməsi Naxçıvanı Azərbaycanından ayırdı və Türk dünyası ilə əlaqəsini pozdu. Ermənistanın Zəngəzuru tutmaqda məqsədi gələcəkdə Naxçıvanı işğal etmək idi. Bu addımın Naxçıvanın taleyində nə qədər mənfi təsir göstərdiyini biz bu gün də hiss edirik. Zəngəzur dəhlizinin açılmasına Ermənistan mane olur, halbuki bu ərazilər tarixi Azərbaycan torpaqlarıdır. Naxçıvanın Azərbaycanla sərhəd əlaqəsinin pozulması onun muxtariyyətini zəruri etdi. Ona görə də Ulu Öndər Heydər Əliyev qeyd etmişdi ki, Zəngəzurun itirilməsi olmasaydı, Naxçıvanın muxtariyyətinə də ehtiyac qalmazdı.

Ardı 3-cü səhifədə

– Qərbi Azərbaycanda yaşayan soydaşlarımızın faciəsinə ilk dəfə Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyev tərəfindən siyasi qiymət verildi. Bu addım bir çox faktları da ortaya çıxardı...

– Qərbi Azərbaycanda yaşayan soydaşlarımıza qarşı soyqırımlar ermənilər tərəfindən törədilmişdir. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə yaradılmış Fövqəladə Təhqiqat Komissiyası soyqırım hadisələrini araşdırmağa başlamışdı. Lakin Azərbaycan sovetləşəndən sonra bunları davam etdirmək mümkün olmadı. Qərbi Azərbaycan ərazisindən azərbaycanlıların deportasiyası isə 1947-1953-cü illərdə baş vermişdi. Xarici ölkələrdən gələn erməniləri Ermənistanı yerləşdirmək üçün azərbaycanlıları öz tarixi torpaqlarından, ata-baba yurdlarından könlüllük adı ilə zorla köçürdülər. SSRİ Nazirlər Sovetinin 1947-ci il 23 dekabr və 1948-ci il 10 mart tarixli qərarları ilə Ermənistanın 24 rayonundan 145 mindən çox azərbaycanlı Kür-Araz ovalığına köçürüldü. Ermənistanın dağlıq ərazilərində yaşayan azərbaycanlıların Aran rayonlarına

köçürülməsi böyük tələfat və faciələrə gətirib çıxardı.

Azərbaycan dövlət müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra həmin hadisələrə siyasi qiymət verilməsi üçün şərait yarandı. Görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyev 1997 və 1998-ci illərdə Azərbaycanlıların deportasiyası və soyqırımı haqqında tarixi qərarlar imzaladı. Hər iki qərarla həm deportasiyanın səbəbləri, mahiyyəti, törətdiyi faciələr, həm də azərbaycanlılara qarşı ermənilərin soyqırımı etmələrinə siyasi qiymət verilmişdir. İki milyondan artıq azərbaycanlı soyqırımı və deportasiya siyasətinin qurbanı olmuşdur. Azərbaycan xalqına qarşı törədilmiş soyqırımı və deportasiya siyasətini bu tarixi sənədlər obyektiv qiymət verməklə yanaşı, həm də deportasiya və soyqırımı siyasətini ifşa etdi. Bu tarixi qərarlar erməni şovinistlərinin və onların havadarlarının “türksüz Ermənistan” siyasətini ifşasına, son iki əsrdə Qafqazda azərbaycanlılara qarşı məqsədyönlü şəkildə həyata keçirilən etnik təmizləmə və soyqırımı siyasətini ağır nəticələrini açıb göstərdi.

– 2010-cu ildə Qarabağın azərbaycanlı icması üçün mənzil-qarargahın yeni binası istifadəyə verildəndə dövlət başçısı məcburi köçkünlərə üç il bundan əvvəlki Qələbənin mesajlarını vermişdi. Əldə edilən tarixi Zəfər həm də Qərbi azərbaycanlılara doğma torpaqlarına qayıtmaq üçün böyük ümid yaratdı...

– Ermənistanın Azərbaycana qarşı tutduğu mövqe, qarşıdurma və münaqişə yüz minlərlə insanı məcburi köçkünə çevirmişdi. Dağlıq Qarabağ və onun ətrafındakı 7 rayon işğal edilmiş, 750 minə qədər insan yaşadığı ərazidən zorla qovulmuşdu. Bu elə vəhşi üsullarla edilmişdi ki, nəticədə, soydaşlarımızdan 20 min nəfəri şəhid olmuş, 30 min nəfəri isə ağır yaralanmışdı. Onlar 30 ilə yaxın çətin şəraitdə yaşamışlar. BMT məcburi köçkünlərlə bağlı 4 qətnamə qəbul etsə də, həmin qərarlar icra olunmamışdır. ATƏT-in yaratdığı Minsk qrupu isə bu məsələni həll etmək istəməmişdir. Azərbaycan dövləti danışıqlar aparsa da, bu danışıqların səmərəsiz olduğunu görmüş, ölkəmizi iqtisadi və hərbi cəhətdən gücləndirmişdir. 2020-ci ilin sentyabr-noyabr aylarında – 44 günlük Vətən müharibəsində Müzəffər Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə düşmənlə layiqli cavab verilmiş, onlar torpaqlarımızdan qovulmuş, ərazi bütövlüyümüz bərpa edilmişdir. 2010-cu ildə dövlət başçısı məcburi köçkünlərə Qələbənin mesajlarını verəndə qətiyyətlə inanırdı ki, ərazi bütövlüyümüzü mütləq bərpa edəyik. Prezident cənab İlham Əliyevdə yüksək inam hissi var idi. Tarix xalqımızda, Qərbi azərbaycanlılarda böyük ümid yaratdı ki, zorla çıxarılmış tarixi torpaqlarımıza da qayıdacağıq. Bunun üçün qarşıya qoyulan vəzifələrə uyğun olaraq çalışmalıyıq.

Qərbi Azərbaycanda azərbaycanlıların yaşadığı kəndlərin çoxu boşdur. Ermənistanın nə insan resursları, nə də iqtisadi vəziyyəti həmin kəndlərin bərpasına imkan vermir.

– Bilirsiniz ki, Prezident cənab İlham Əliyev ötən il dekabrın 24-də Qərbi Azərbaycan İcmasının inzibati binasında yaradılan şəraitlə tanış oldu və Qərbi Azərbaycandan olan bir qrup ziyalı ilə görüşdü. Bu görüş barədə fikirlərinizi öyrənək.

– Bəli, qeyd etdiyiniz kimi, dövlətimizin başçısı Qərbi Azərbaycan İcması üçün ayrılmış binanın əsaslı təmiri və yenidənqurmadan sonra Qərbi Azərbaycandan olan bir qrup ziyalı ilə burda görüşdü. Həmin binada vaxtilə Azərbaycan Qaçqınlar Cəmiyyəti yerləşirdi. Qeyd olunduğu kimi, Qərbi Azərbaycan İcması 1989-cu ildən fəaliyyət göstərən “Azərbaycan Qaçqınlar Cəmiyyəti” İctimai Birliyinin hüquqi varisidir. İctimai Birliyin adı dəyişdirilərək “Qərbi Azərbaycan İcması”na çevrilib. İcmanın yeni Nizamnaməsi təsdiq olunmaqla yanaşı, onun strukturu, işçi heyəti formalaşdırılıb. Təşkilat Qərbi Azərbaycan qaçqınlarının problemləri ilə məşğul olan və 1988-1991-ci illərdə qaçqın düşən azərbaycanlılar barədə faktların və sənədlərin toplanması və saxlanması ictimai qurumdur. Əhəmiyyətinə gəldikdə isə, Prezident cənab İlham Əliyev həmin görüşdə problemlərin həlli yolları haqqında həm giriş, həm də yekun nitqində bəhs etdi, qayıdış konsepsiyasının hazırlanması və onun icrası haqqında dəyərli fikirlər söylədi. Əminliyini bildirdi ki, gün gələcək və Qərbi Azərbaycandan olan soydaşlarımız, onların yaxınları, uşaqları, nəvələri tarixi diyarımız olan Qərbi Azərbaycana qayıdacaqdır. Çox yaxşı haldır ki, həmin görüşdən keçən bir ay sonra indiki Ermənistan ərazisindən qovulmuş azərbaycanlıların təhlükəsiz və ləyaqətli şəkildə, sülh yolu ilə geri qayıtmasının təmin edilməsi barədə konsepsiya – Qayıdış Konsepsiyası hazırlanaraq geniş ictimaiyyətə təqdim olunub. Bu görüşün ən böyük əhəmiyyəti problemin dövlət səviyyəsində müzakirəsi və onun həlli yollarının müəyyənləşdirilməsidir.

– Prezident sözlərdən görüşdə qeyd etdi ki, bu gün biz artıq Bala Göyçənin sahilindəyik. Bu gün biz Göyçə gölünü binoklsuz görürük. Bu gün yerləşdiyimiz yüksəkliklərdən hətta Naxçıvan dağları da görsənir. Bu tarixi nailiyyəti necə qiymətləndirərdiniz, bu, gələcəkdə bizi nələrdən sıqortalaya bilər?

– İkinci Qarabağ müharibəsi ilə son iki əsrdə ermənilərə ala bilmədikləri, gözləmədikləri dərslər verildi. İndiyə qədər Azərbaycan da belə yüksək tarixi qələbə qazana bilməmişdi. Dövlət-xalq-ordu birliyi bu qələbəni təmin etdi. Təbii ki, burada Müzəffər Ali Baş Komandanın sərkərdəlik məharətini xüsusi qeyd etməliyik. Ermənistan bu ağır məğlubiyyətdən lazımı nəticə çıxara bilmədi. Bəzi revanşist qüvvələr yenə də Azərbaycanı müharibə ilə hədələyirdi. Müharibədən sonrakı sentyabr döyüşü erməniləri bir daha məğlub etdi. Onlarla yüksəkliklər ələ keçirildi. Bu yüksəkliklərlə erməni qüvvələrinin bütün hərəkət istiqamətlərinə nəzarət etmək, müşahidə etmək imkanları yarandı. Erməni hərbi hissələrinin yerdəyişmələri, silah-sursatla təmin edilməsi, müdafiə sisteminin qurulması Azərbaycan hərbiçilərinin gözləri önündə baş verirdi. Ermənilər bundan gizlənmə bilmirlər. Bu bizi gələcək döyüşlərdən sıqortalaya bilər. Erməni ordusunun nə etdiyini bilməyimiz vaxtında tədbirlər görməyə, hərbi üstünlüyü qoruyub saxlamağa şərait yaradır.

– Ermənilər Qarabağda, Qərbi Azərbaycanda xalqımıza qarşı sayısız-hesabsız cinayətlər törədiblər. Lakin bu gün də dünya ictimaiyyəti bunu görmür, ya da ki, görmək istəmir. Fikrinizcə, xalqımız, ziyadlarımız tərəfindən hansı addımlar atılmalıdır ki, haqq səsimizi daha yaxşı çatdırıb bilə?

– Xalqımıza qarşı törədilən cinayətlərin ən azı ikiəsrlik tarixi vardır. İkili siyasət hadisələri obyektiv qiymətləndirməyə imkan vermir. Qarabağ problemini həll etmək üçün yaradılmış ATƏT-in Minsk qrupu arbitr rolunu oynaya bildimi? Minsk qrupunun hər üç həmsədrinin dünyanın taleyini “həll etmək” istəyində olan böyük dövlətlərin nümayəndələri idilər. Onlar 30 il oyun oynadılar, “Qarabağ problemi ancaq sülh yolu ilə həll edilə bilər” fikrini döndə-döndə tələq edirdilər. Qarabağ problemi müharibə yolu ilə həll edilə bilməz, – deyirdilər. Nəticə onların dediyinin əksi oldu. Azərbaycan problemi həll etdi, özü də onların dediyi yol ilə yox. Problemlərimizi dünya xalqlarına

döndə-döndə, ardıcıl, yorulub-usanmadan çatdırmalıyıq. Diaspor və lobbicilik fəaliyyətini gücləndirməliyik. Böyük dövlətlərin idarəetmə strukturlarında yer almalıyıq. İnformasiya mübarizəsini bir an belə zəiflətməməliyik. Hər cəhətdən güclənməli, inkişaf etməliyik, birliyimizi qorumalıyıq, mübarizəmizi dinc yollarla davam etdirməliyik, başqa yolları da unutmamalıyıq.

– İsmayıl müəllim, ölkə başçısının Qərbi Azərbaycan torpaqlarına mənəvi qayıdışın təməlini qoyan sərəncamları vardır. Bilirsiniz ki, Aşıq Ələsgərin 200 illik yubileyi ölkəmizdə, eləcə də onun Naxçıvan Muxtar Respublikasında geniş şəkildə qeyd olundu.

– Qərbi Azərbaycan torpağı ölkəmizə yüzlərlə dövlət xadimi, elm, təhsil işçisi, tanınmış mədəniyyət adamları, əmək qəhrəmanları, səhiyyə işçiləri vermişdir. Bunlarla əlaqədar dövlət başçımızın onlarla sərəncamları olmuş, bu torpağın məşhur təhsil müəssisələri, mədəniyyət ocaqları xalqımıza, geniş ictimaiyyətə tanındırmışdır. İrəvan gimnaziyasının yaradılmasının 140 illiyi, xalqçı-rəssam Kamil Əliyevin 100 illik yubileyinin qeyd edilməsi ilə ölkə Prezidentinin Sərəncamından irəli gələn vəzifələr uğurla icra olunmuş, gimnaziyamızın tarixi və yetirmələri haqqında kitab və monoqrafiyalar yazılmışdır. Bu sözləri İrəvan Azərbaycan Teatrı haqqında da demək olar. Prezident cənab İlham Əliyev “Aşıq Ələsgərin 200 illik yubileyinin qeyd olunması haqqında” 2021-ci il 18 fevral tarixli Sərəncamı ilə görkəmli söz ustasının yubileyi ölkəmizdə, eləcə də muxtar respublikamızda təntənəli şəkildə qeyd olundu. AMEA Naxçıvan Bölməsinə gəldikdə isə Aşıq Ələsgərə həsr olunmuş elmi konfrans keçirilmişdir. Bölmənin “Elmi əsərləri”nin xüsusi

nömrəsi Aşıq Ələsgərə həsr edilib. Kütləvi informasiya vasitələrində əməkdaşlarımızın elmi-kütləvi məqalələri çap olunmuşdur. Naxçıvan televiziyasında bölmə əməkdaşının aparıcılığı ilə 2 veriliş hazırlanmış və ictimaiyyətə təqdim edilmişdir və sair.

– AMEA Naxçıvan Bölməsi, eləcə də onun Tarix, Etnoqrafiya və Arxeologiya İnstitutu tərəfindən indiyədək Qərbi Azərbaycanın tarixinin tədqiqi ilə bağlı hansı işlər görülmüş və kitablar dərc olunub?

– Bölmədə çalışan elmi əməkdaşların tədqiqat istiqamətləri daha çox Naxçıvanla bağlı olsa da, tədqiqatlarda Qərbi Azərbaycana, onun ayrı-ayrı bölgələrinə də yer verilmişdir. Çünki Naxçıvanın tarixi ərazisinə Qərbi Azərbaycanın bəzi əraziləri vaxtilə daxil olduğundan həmin ərazilərin tarixi də bir sıra hallarda işlənmişdir. “Naxçıvan abidələri ensiklopediyası”nda həmin ərazilərin abidələri də araşdırılmışdır. Qərbi Azərbaycandan azərbaycanlıların deportasiyası və soyqırımı əməkdaşlarımızın kitab və monoqrafiyalarında öz əksini tapıb: “Ermənistanın Azərbaycana qarşı ərazi iddiaları və qarlı cinayətləri”, “Territorialne prityazaniya i krovavie prestupleniya armyan protiv Azerbaydžana”, “Ermənistanın soyqırımı və deportasiya siyasətində Naxçıvan”, “İrəvan necə varsa. Keçmişdən bu günə” və digər monoqrafiyalar yazılmış, “Azərbaycanın İrəvan bölgəsi: sosial-iqtisadi və siyasi tarix (XIX-XX əsrin əvvəlləri)” mövzusunda doktorluq dissertasiyası AMEA Naxçıvan Bölməsinin Dissertasiya Şurasında müdafiə olunmuşdur. Qərbi Azərbaycanın müxtəlif problemlərinə həsr olunmuş çoxsaylı elmi məqalələr ölkəmizin və xarici ölkələrin nüfuzlu jurnallarında dərc edilmişdir. Ölkə Prezidentinin Qərbi Azərbaycanla bağlı qarşıya qoyduğu vəzifələrin həllində AMEA Naxçıvan Bölməsinin humanitar və ictimai elm sahələrində çalışan elmi əməkdaşlarımız da yaxından iştirak edəceklər.

– Maraqlı müsahibə üçün minnətdaram.

✎ Güntac ŞAHMƏMMƏDLİ

Naxçıvan Diaqnostika Müalicə Mərkəzində yeni maqnit rezonans tomoqrafiyası (MRT) cihazı istifadəyə verilib

“Naxçıvan Diaqnostika Müalicə Mərkəzi” Publik Hüquqi Şəxsin Radiologiya şöbəsində “Philips” şirkətinə məxsus “Ingenia Elition X 1.5T” Tesla gücündə yeni maqnit rezonans tomoqrafiyası (MRT) cihazı istifadəyə verilib. Tomoqrafiya koilləri ilə zəngin olan yeni maqnit rezonans tomoqrafiyası cihazı insan orqanizminin bütün orqan və toxumalarını müayinə etməyə və xəstəliklərin dəqiq diaqnostikasının aparılmasına imkan verir. “Ingenia Elition X 1.5T” MRT cihazı vasitəsilə baş və onurğa beyin sistemi, qarın boşluğu orqanları, dayaq-hərəkət sistemi və orqanların müayinələri aparılır.

Müasir maqnit rezonans tomoqrafiya texnologiyasının ən qabaqcıl “Ingenia Elition X 1.5T” MRT cihazında mövcud olan perfuziyon tomoqrafiya, tomoqrafiya spektroskopiyası, diffuziyon tomoqrafiya, funksional MR ilə beyin-onurğa beyin görüntülənmələrində beyinin ən mürəkkəb xəstəliklərinin dəqiq diaqnozu mümkündür. Pediatrik yaş qrupunda beyin-onurğa beyin patologiyalarını aşkarlamaq və diaqnozu təyin etmək üçün yeni maqnit rezonans tomoqrafiya cihazı ayrıca pediatrik beyin-onurğa beyin koilli ilə təchiz edilmişdir. Eyni

vaxtda bütün onurğa beynini bir dəfəyə çəkiliş etmək olur.

“Ingenia Elition X 1.5T” MRT cihazında mövcud olan zəngin koil imkanları bütün bədənin tomoqrafiya müayinəsini eyni vaxtda aparılmasında, xüsusilə onkoloji xəstələrdə xəstəliyin orqan və toxumalara yayılıb-yayılmadığını təyin etməkdə müstəsna əhəmiyyətə malikdir. Qapalı sahədə qorxusu olan klaustrofobiyalı xəstələr üçün tomoqrafiya boşluğunun geniş olması və tomoqrafiya otağında yerləşdirilmiş elektron monitor və işıqlanma sistemi xəstələrin rahat müayinəsinə imkan yaradır.

Qeyd edək ki, yeni cihazda tomoqrafiya boşluğunun genişliyi 70 santimetr olub, ən geniş diametrə sahibdir. Tomoqrafiya boşluğunun geniş, maqnit gücünün isə güclü olması ağırçəkili xəstələrin bütün müayinələrinin aparılmasına imkan verir. Eyni zamanda kiçik yaş qrupu xəstələrinin yatırılmadan müayinəsi üçün xüsusi görüntü effektləri ilə təchiz edilmişdir. Müayinə zamanı xəstələrdə narahatlıq yaranan gur səssiz yeni cihazda digərlərinə görə daha aşağı tembrdə və müayinə vaxtı daha qıscadır.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin mətbuat xidməti

“Naxçıvanbank”dan Türkiyəyə dəstək: 50 000 AZN ianə etdi

“Naxçıvanbank” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti qardaş Türkiyə Respublikasında baş verən zəlzələdən zərərçəkənlərə humanitar yardım məqsədilə AFAD fonduna 50 000 AZN ianə edib. Qeyd edək ki, hadisənin ilk günündən bankın əməkdaşları tərəfindən fərdi şəkildə zərərçəkənlər üçün ianə köçürmələri və yardımlar həyata keçirilib. Bundan əlavə, “Naxçıvanbank”ın kollektivi adından növbəti dəfə 500-dən çox ailənin ehtiyacını qarşılacaq yardım qutuları hazırlanaraq Türkiyəyə yola salınıb.

Həmçinin bank müştərilər tərəfindən Türkiyəyə edilən ianə köçürmələri üzrə komissiyası da ləğv edib. Bank üzərindən hər kəs Türkiyəyə ianə köçürmələrini əlavə dəyər vergisiz, komissiyasız və sürətli şəkildə həyata keçirə bilər.

“Naxçıvanbank” hər zaman qardaş Türkiyənin yanında olduğunu bildirir, faciədə həyatını itirənlərə Allahdan rəhmət, yaralılara şəfa, ailələrinə səbir diləyir.

Xəbərlər şöəsi

Xalqımızın tarixi qaynaqlarından süzülüb gələn bir ənənənin tərkib hissəsi, milli-mənəvi dəyərimizdir könnüllülük. Könnüllülük izləri xalqımızın qədim adət və ənənələrində, məişətində, mədəniyyətində, əmək, zəhmət nəğmələrindədir. Bu izlər atalarımızın söylədiyi "Güc birlikdədir", "Birlik harada, dirilik orada", "El bir olsa, dağ oynadar yerindən" kimi atalar sözlərində, dostluq, həmrəylik ifadə edən bayatlarımızdadır. Könnüllülüğü dəyərli edən özündə xeyirxahlıq, nəciplik, mərhəmət, yaxşı əməl və mənəvi saflıq kimi xüsusiyyətləri cəmləyən müdrik xalqımızdır. O xalq ki, əsrlərboyu müxtəlif sarsıntılara, repressiyalara məruz qalmasına baxmayaraq, milli kimliyini, şərəf və heysiyyətini, dilini, mədəniyyətini, milli ənənələrini qoruyub saxlayıb. Azərbaycanlıq, multikulturalizm və tolerantlıq ideyalarının yaşadığı müasir, eyni zamanda milli-mənəvi dəyərlərə, milli köklərə bağlı sağlam cəmiyyətdə böyüyən indiki nəsil də bütün işlərdə, ən çətin məqamlarda birlik, bərabərlik nümayiş etdirməklə könnüllülüğü bir dəyər kimi yaşadır.

Qardaşlarımıza könnüldən dəstək

Azərbaycanda dövlət gənclər siyasətinin əsasını qoyan Ümummilli Lider Heydər Əliyevin ölkəmizə rəhbərliyi dövründə gənclər arasındakı bu birlik, bərabərlik bağları daha da gücləndi. "Gənclər bizim gələcəyimizdir", – deyən böyük dövlət xadiminin Azərbaycan gənclərinin müasir, inkişaf etmiş, yüksək intellektli qüvvə kimi formalaşmasındakı rolu danılmazdır. Ulu Öndərin təşəbbüsü və iştirakı ilə 1996-cı il fevralın 2-də müstəqil Azərbaycan gənclərinin ilk forumu cəmiyyətin inkişafında Azərbaycan gənclərinin rolunun artmasına və məsuliyyətinin yüksəlməsinə, paytaxt və regionlarda yaşayan gənclərin fikir mübadiləsinə şərait yaratmaqla, eyni zamanda Azərbaycanda könnüllülük fəaliyyətinə də böyük təkan verdi. Birləşmiş Millətlər Təşkilatının İnkişaf Proqramı və BMT Könnüllüləri Proqramına uyğun olaraq 1998-2000-ci illərdən başlayaraq ölkədə könnüllülük prinsipləri geniş təbliğ edildi. 1985-ci ilin 5 dekabrında BMT tərəfindən elan olunan Beynəlxalq Könnüllülər Günü hər il ölkəmizdə geniş şəkildə qeyd edilir.

Müasir dövrdə könnüllülüğün bir hərəkət kimi geniş vüsət alması, yüksəlişi ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin adı ilə bağlıdır. 2009-cu ildə ilk dəfə olaraq məhz Azərbaycanda qəbul edilən "Könnüllü fəaliyyət haqqında" Qanun ictimai və humanitar fəaliyyət üçün əsas olmaqla könnüllülüğün ölkəmizin hər bir bölgəsinə, ictimai həyatın müxtəlif sahələrinə yayılaraq, cəmiyyətimizin bütün təbəqələrini əhatə etməsində, gənclərimizin həyat tərzinə çevrilməsində mühüm rol oynadı. Bu gün sistemli və inkişaf edən könnüllülük hərəkəti özündə "ASAN Könnüllüləri", "Gənc Könnüllülər", "BİR Könnüllü", "Aqrar İnkişaf Könnüllüləri", "Naxçıvan Könnüllüləri", "Böyük Qayıdış Könnüllüləri", "Ekokönnüllülər" və digər könnüllü qruplarını birləşdirir ki, bu qruplarda fəaliyyət göstərən gənclər milli-mənəvi dəyərlərimiz əsasında inkişaf edir, bilik-bacarıqlarını artırır, məsuliyyətli vətəndaş kimi yetişir, dövlətin inkişafına öz töhfələrini verirlər. Bu gün sağlamlıq imkanını məhdud olan vətəndaşlarımız üçün də könnüllülük imkanları yaradılıb. Ölkəmizdə keçirilən Avroviziya mahnı müsabiqəsi, I Avropa oyunları, "Formula 1" yarışları, IV İslam həmrəyliyi oyunları kimi irimiqyaslı beynəlxalq tədbirlərdə könnüllü gənclər əvəzsiz rol oynayırlar.

Ölkə başçısının müvafiq Sərəncamı ilə 2020-ci ilin "Könnüllülər ili" elan edilməsi tarixi könnüllülük ənənələrimizə verilən ən yüksək qiymətin təzahürü kimi gənclərdə sosial məsuliyyət hissini daha da artırdı. Dünyanın koronavirus pandemiyası ilə mübarizə apardığı bir dövrdə "Biz birlikdə güclüyük!" şüarı ilə gənc könnüllülər ehtiyacı olan şəxslərə verilən ərzaq bağlamalarının ünvanlara çatdırılmasında, tənha və ahıl vətəndaşlara sosial xidmətlərin göstərilməsində, infeksion yayılmasının qarşısının alınması məqsədilə maarifləndirmə işinin aparılmasında fəal iştirak etdilər. Həmin il sentyabrın 27-dən torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi uğrunda başlanan Vətən müharibəsində "Dəmir yumruq" ətrafında sıx birləşən xalqımız, ərazi bütövlü-

yümüz uğrunda cəbhəyə könnüllü yollanan, qəhrəmancasına mübarizə aparıb şəhid olan igid oğullarımız könnüllülüğün qürurverici nümunəsi oldular. İki aydan çoxdur ki, Azərbaycanın Qarabağ iqtisadi rayonunda faydalı qazıntı yataqlarının qanunsuz istismarına qarşı Xankəndi-Laçın yolunda keçirilən etiraz aksiyasında da ekofaallar və könnüllü gənclərimiz ilk gündən etibarən dünya ictimaiyyətinə ekologiyani qorumağa çağırırlar.

Bu gün qədim diyarımız Naxçıvanda da könnüllülük hərəkəti inkişaf edir. Ötən əsrin sonlarında mənfur ermənilərin hücumlarının qarşısında dağ kimi dayanan, könnüllü batalyonların tərkibində sərhəd kəndlərimizi müdafiə edərək torpaqlarımızı erməni işğalından qoruyan, ötən əsrin 90-cı illərində Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin ətrafında sıx birləşərək Azərbaycanın müstəqilliyinə öz layiqli töhfələrini verən könnüllü naxçıvanlılar olub.

2018-ci ildə ölkəmizin "Gənclər paytaxtı" seçilən Naxçıvanda könnüllülük hərəkətinin öncülləri gənclərdir. Naxçıvan Muxtar Respublikası Gənclər Fondu, Gənclər və İdman Nazirliyi, sosial, ekologiya, idman, turizm könnüllüləri,

Yeni Azərbaycan Partiyası Naxçıvan Muxtar Respublika Təşkilatının Gənclər Birliyinin könnüllüləri fəaliyyət göstərir. Müxtəlif platformalarda könnüllü olan gənclər yeni çağırışlara fəal münasibət, milli və başəri dəyərlərə hörmət kimi keyfiyyətlər qazanır, öyrənmək, əlaqələri zənginləşdirmək, uğurlu karyera qurmaq imkanını əldə edir, yaradıcı, təşəbbüskar iş və həyat tərziyə, dünyagörüşə, sosial məsuliyyətə, sağlam düşüncəyə sahib olur, bir sözlə, özlərini inkişaf etdirirlər.

Muxtar respublikamızda könnüllülük fəaliyyətinin genişlənməsində Naxçıvan Muxtar Respublikası Gənclər Fondu xüsusi rol oynayır. Fond çox sayda gənc könnüllünü özündə birləşdirib. Fond tərəfindən həyat keçirilən könnüllülük proqramları çərçivəsində könnüllülər müxtəlif istiqamətlər üzrə keçirilən layihə və tədbirlərdə fəal iştirak edir, eyni zamanda onların inkişafı, motivasiyası üçün də tədbirlər keçirilir. Ötən il Azərbaycan Respublikası Gənclər Fondu, Naxçıvan Muxtar Respublikası Gənclər Fondu və Azərbaycan Könnüllü Təşkilatları İttifaqının (AKTI) birgə təşkilatçılığı ilə muxtar respublikada könnüllülük fəaliyyəti həyata keçirən qurumların könnüllülər üzrə məsul şəxslərinin iştirakı ilə "Könnüllülərlə İş üzrə İdarəçilərin İnkişaf Proqramı"na start verildi ki, bu layihə könnüllülərlə iş sahəsində yeni nailiyyətlərin əldə olunmasında, könnüllülük fəaliyyətinin daha da genişlənməsində xüsusi rol oynadı. Hər il könnüllülük fəaliyyəti ilə seçilən gənclər mükafatlandırılır. Son iki ildə iki könnüllümüz ölkə üzrə "İlin könnüllüsü" seçilib.

Bu gün könnüllülərimiz yalnız ölkəmiz üçün deyil, dost, qardaş ölkələr üçün də öz yardımlarını əsirgəmir, onlarla birgə xeyirxahlıq, həmrəylik

nümayiş etdirirlər. Bu yaxınlarda qardaş Türkiyədə baş verən dəhşətli zəlzələdən dərhal sonra ölkə başçısının göstərişi ilə Azərbaycanın könnüllü gəncləri də yardım üçün getdilər. Azərbaycan Könnüllü Təşkilatları İttifaqının təşkilatçılığı ilə "ASAN Könnüllüləri", "Gənc Könnüllülər", "BİR Könnüllü", "Aqrar İnkişaf Könnüllüləri", "Naxçıvan Könnüllüləri", "Böyük Qayıdış Könnüllüləri" və "Ekokönnüllülər" təşkilatlarının üzvləri arasında seçilən 100 nəfər könnüllü gəncimiz hazırda zəlzələnin baş verdiyi bölgələrdə faciədən zərərçəkmiş vətəndaşlara yardımların paylanması, əhalinin istiqamətləndirilməsi, qeydiyyat və müxtəlif əlaqələndirmə işlərində iştirak edirlər. Belə ki, Azərbaycan könnüllüləri Kahramanmaraş şəhərinin mərkəzində çadır qərgah məntəqəsinin salınmasını başa çatdırıb və paylama (təminat) mərkəzini qurandan sonra dörd fərqli məntəqədə qida, yardım və dərmanların paylanması işini təşkil edir, ərazilərin tullantılardan təmizlənməsi və digər fəaliyyətləri həyata keçirirlər. Həmçinin könnüllülərimizin bir qrupu yerli əhalinin mobil telefonları üçün enerji təminatına imkan yaradan enerji yükləmə mərkəzində xidmət edirlər. Eləcə də tibb təhsilli könnüllülərimiz Türkiyə Gənclik Vəqfi-TÜGVVA-nın yaxınlıqdakı zərərçəkmiş

kəndlərə göndərilən səyyar qruplarının tərkibində səfər edib, müvafiq yardımların paylanmasında fəal şəkildə iştirak edir, sakinlərə tibbi xidmət göstərirlər. Ötən müddət ərzində könnüllü nümayəndə heyətimiz Türkiyə Respublikası Fövqəladə Halların İdarə Olunması Agentliyinin (AFAD) 10 min nəfər zərərçəkmiş şəxsin yerləşdirildiyi çadır düşərgəsində də olub, gigiyenik malların paylanması və uşaqların aylanması və psixoloji yardım almaları üçün köməklik göstəriblər. Həmçinin onlar Türkiyədə olan Azərbaycan Respublikasının Fövqəladə Hallar Nazirliyinin (FHN) qərgahına baş çəkib, səlahiyyətli şəxslər ilə müvafiq görüş keçirib və əlaqələndirmə müzakirələri aparıblar. Ötən günlərdə Azərbaycan Gənclər Fondunun rəhbərliyi ilə bir daha görüşən TÜGVA rəhbərliyi könnüllülərimizin göstərdikləri fədakarlığa görə təşəkkürlərini bildirib. Görüş zamanı Azərbaycan Könnüllüləri ilə Türkiyə Könnüllüləri arasında fəaliyyətlərin effektiv əlaqələndirilməsi üzrə geniş müzakirələr aparılıb. Qeyd edək ki, hazırda Naxçıvan Gənclər Fondunun 20 nəfər könnüllüsü Azərbaycan Könnüllülərinin tərkibində Türkiyədə fəaliyyət göstərir. Azərbaycan könnüllülərinin digər qrupunun da yola salınması gözlənilir.

Fevralın 15-də Azərbaycan könnüllüləri birinci xanım, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevaya müraciət ediblər. Müraciətdə deyilir: "Yaşanan ağır faciəyə möhtərəm cənab Prezidentin və Sizin həssas münasibətiniz, yardımına bağlı verdiyiniz göstərişlər biz gəncləri hədsiz qürurlandırmayla yanaşı, öz insansevərliyimizi nümayiş etdirməyə şərait yaratdı... Bütün Azərbaycan xalqının səfərbər olduğu humanitar yardım aksiyasına qoşularaq Türkiyə xalqının yanında olmağı öz mənəvi borcumuz hesab edirik. Təbii fəlakətin fəsadlarının aradan qaldırılmasına Azərbaycan dövləti və xalqı tərəfindən verilən dəstəyə öz töhfəmizi vermək üçün gecə-gündüz demədən var-gücümüzü əlverişliyə. Biz könnüllülər bu xeyirxah əməllərin iştirakçısı olmağdan qürur və şərəf duyuruq..."

Yalnız könnüllü gənclərimiz deyil, əsrlərboyu xeyirxahlıq, fədakarlıq və təmənnaşız kömək ənənələrini yaşadan xalqımız könnüllü olaraq öz doğma qardaşlarına dəstək olmaq üçün əlindən nə gəlsə əsirgəmədi. Azərbaycan könnüllüləri bütün dünyaya bir daha insansevərlik, həmrəylik və xeyirxahlıq örnəyi olmaqla Prezident cənab İlham Əliyevin "Türkiyə-Azərbaycan artıq bir yumruqdur, bir ürəkdir, bir candır" kəlamını əməli işi ilə də layiqincə doğrultdu.

✉ Güntac ŞAHMƏMMƏDLİ

Ölkə başçısının imzaladığı Sərəncam muxtar respublikada 43 min 881 əmək pensiyaçısına şamil olunaraq icra edilmişdir

Əmək pensiyaçıların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi məqsədilə pensiyaların mütəmadi olaraq artırılması həyata keçirilən sosial islahatların əsas istiqamətlərindəndir. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Əmək pensiyalarının indeksləşdirilməsi haqqında" 2023-cü il 10 fevral tarixli Sərəncamına əsasən orta aylıq nominal əməkhaqqının illik artım tempinə uyğun olaraq 2023-cü il yanvarın 1-dək təyin edilmiş əmək pensiyalarının sığorta hissəsinin məbləği 14,7 faiz indeksləşdirilərək artırılıb. Bundan başqa, ölkə başçısı tərəfindən imzalanmış "Əmək pensiyaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 8 fevral tarixli Qanununa əsasən minimum əmək pensiyasının məbləğinin 1 fevral 2023-cü il tarixdən 280 manata çatdırılması təsdiq edilmişdir.

Muxtar respublika üzrə əmək pensiyaçıların pensiyalarının sığorta hissəsinin indeksləşdirilməsindən və minimum məbləğinin artırılmasından irəli gələn vəzifələr Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Sosial Müdafiə Fondu tərəfindən icra edilib. Qısa müddət ərzində fond tərəfindən pensiyaların sığorta hissəsinin indeksləşdirilməsi və minimum məbləğinin artırılması prosesləri başa çatdırılıb və hesablanmış artımlar pensiyaçıların ödəniş kartlarına köçürülmə. Əmək pensiyalarının sığorta hissəsinin indeksləşdirilməsi muxtar respublika üzrə 43 min 881 əmək pensiyaçısına şamil edilib. İndeksasiyanın həyata keçirilməsi məqsədilə fondun büdcəsindən hər ay 2 milyon 353 min 280 manat əlavə vəsait ayrılıb. Qanunvericilikdə edilmiş dəyişikliyə uyğun olaraq qulluq stajına görə əlavə alan pensiyaçıların da pensiyaları cari ildən ilk dəfə olaraq indeksləşdirilərək artırılıb.

Əmək pensiyalarında müvafiq artımların aparılması ilə yanaşı, istehlak qiymətləri indeksinin illik səviyyəsinə uyğun olaraq muxtar respublikada fərdi uçot sistemində qeydiyyatda olan 186 min 596 sığortaolunanan fərdi hesabının sığorta hissəsində toplanmış pensiya sığorta kapitalı məbləğləri indeksləşdirilməklə 13,9 faiz artırılıb.

Qeyd edək ki, muxtar respublikada fevral ayı üçün ödənilən pensiyalar ayın 6-da başa çatdırılıb. Buna görə də yanvar və fevral aylarının indeksasiya artımları və fevralın 1-dən minimum pensiyanın artım məbləği hesablanaraq fevralın 16-sı pensiyaçılara ödənilib.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun mətbuat xidməti

İtmişdir

Mirzəyeva Hürmizə Kəlbahəsan qızının adına olan 3140 inventar nömrəli evin texniki pasportu itdiyindən etibarsız sayılır.

Naxçıvan şəhər, Hacıvar kənd sakini Cəfərov Allahverdi Həsən oğlunun adına olan 3140 inventar nömrəli "Torpağa mülkiyyət hüququna dair dövlət aktı" itdiyindən etibarsız sayılır.

Məmmədov Emin Zülfüqar oğlunun adına olan sürücülük vəsiqəsi itdiyindən etibarsız sayılır.

Abdullayev Sadıx Canpolad oğlunun adına olan 0200635742 nömrəli VÖEN itdiyindən etibarsız sayılır.

ŞƏRQ qapısı

Baş redaktor:
MEHRİBAN SULTANOVA

Ünvan: AZ-7000,
Naxçıvan şəhəri, "Təbriz" küçəsi 14.

Telefonlar: Məsul katib: 545-62-47
Şöbələr: 545-81-44, 545-51-18
Müxbirlər: 545-75-21, Faks: 544-52-52
E-mail: info@serqqapisi.gov.az

Qeydiyyat №: 575

Əlyazmalara cavab verilmir
və onlar geri qaytarılmır

Nömrəyə məsul: Nail Əsgərov

Qəzet redaksiyanın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnilib və Əcəmi NPB-də ofset üsulu ilə çap olunmuşdur.

Tiraj: 1000. Sifariş № 125